

РЕШЕНИЕ

№ 1533

гр. София, 09.03.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 33 състав,
в публично заседание на 26.01.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Галин Несторов

при участието на секретаря Антонина Бикова и при участието на прокурора Стоян Димитров, като разгледа дело номер **10597** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 203 и сл. от АПК.

Образувано е по искова молба на Т. Д. Г., ЕГН [ЕГН], от [населено място], чрез адв. И. Т. – АК – П., срещу СТОЛИЧНА ДИРЕКЦИЯ „ПОЖАРНА БЕЗОПАСНОСТ И ЗАЩИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО“ при МВР, [населено място], представлявана от директора, с искане да му бъде присъдено обезщетение общо в размер на 300 /триста/ лева, представляващо имуществени вреди, претърпени вследствие на отменено наказателно постановление № 172/14.06.2018 г., издадено от директора на СТОЛИЧНА ДИРЕКЦИЯ „ПОЖАРНА БЕЗОПАСНОСТ И ЗАЩИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО“, [населено място]. Имууществените вреди се състоят в разноски по водене на делото и представляват възнаграждение за адвокат, във връзка със съдебното обжалване на наказателното постановление пред въззивната инстанция. Претендират се и съд. разноски пред АССГ по списък, в размер на 300 лева за адв. хонорар и 10 лева нърж. такса. В с.з. се представлява от адв. Т., който поддържа иск. молба и представя списък на разноски.

Ответникът – СД „ПБЗН“, [населено място], редовно призована, не изразява становище по исквата молба, не се представлява в с.з.

Прокурорът от Софийска градска прокуратура дава заключение за основателност на исквата претенция и претендира за уважаването ѝ.

Съдът като обсъди доказателствата по делото, намира за установено следното от фактическа страна:

С наказателно постановление 172/14.06.2018 г., издадено от директора на СТОЛИЧНА ДИРЕКЦИЯ „ПОЖАРНА БЕЗОПАСНОСТ И ЗАЩИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО“ [населено място], на ищеца е наложена глоба в размер на 400 лв. Това постановление е отменено с решение от 24.03.2020 г. на СРС, по НАХД № 13337/2018 г. Решението на СРС не е обжалвано и е влязло в сила на 26.06.2020 г.

От приложената към настоящото дело административно-наказателна преписка е видно, че ищецът е представляван от адв. Т. като е приложен договор за правна защита и съдействие /л. 59/, видно от което е платена сума в размер на 300 лева за проц. представителство. В настоящото дело е приложен договор за правна защита /л. 37/, в който за процесуално представителство и защита е уговорено и платено в брой адвокатско възнаграждение в размер на 300 лева.

При така установената фактическа обстановка, съдът прави следните правни изводи:

Искът е предявен срещу надлежен ответник по смисъла на чл. 205 АПК, а именно: юрид. лице към което спада лицето, издало незаконосъобразния акт, от който са причинени твърдените вреди. Налице е отменено наказателно постановление, от което се твърди, че произтичат вредите.

Искът е основателен по следните съображения:

Съгласно чл.203 АПК, гражданите и юридическите лица могат да предявят иски за обезщетение за вреди, причинени от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на административни органи и длъжностни лица. Исковата защита е по чл.1 ал.1 от ЗОДОВ. Фактическият състав на този текст изисква наличието на следните елементи: незаконосъобразен акт, действие или бездействие на орган или длъжностно лице на държавата или общината, при или по повод изпълнение на административна дейност, отменени по съответния ред, като в случай на незаконосъобразно действие, същото би могло да бъде констатирано и в производството по обезщетението; вреда от такъв административен акт и причинна връзка между постановения незаконосъобразен акт, действие или бездействие и настъпилia вредоносен резултат. При липсата на който и да е от тези елементи, отговорността по чл.1 ал.1 от ЗОДОВ не може да бъде реализирана.

Исковата претенция следва да се квалифицира като такава по чл. 1, ал.1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди/ЗОДОВ/. При осъществяване на предоставените административнонаказателни правомощия по конкретен закон, органът не действа като разследващ орган, орган на прокуратурата или съда, а като административнонаказващ орган. Дори да се приеме, че издаването на наказателно постановление е нетипична административна дейност, то тя се осъществява от административен орган в изпълнение на нормативно възложени му правомощия, а не от създаден със закон разследващ или правораздавателен орган. Поради това отговорността на държавата за вреди, нанесени от незаконосъобразни наказателни постановления, е извън уредените хипотези в чл. 2, ал. 1, т. 1 – 7 от ЗОДОВ, в които на основание ал. 2 на чл. 2 искът се разглежда по реда, установен в Гражданския процесуален кодекс. С чл. 8, ал. 1 от ЗОДОВ изрично е изключена възможността обезщетението за вреди, причинени при условията на чл. 1, ал. 1, да се търси по общия ред. На основание чл. 203 от АПК исковите за обезщетения за вреди, причинени на граждани или юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на административни органи и длъжностни лица, се разглеждат по реда на глава единадесета „Производства за обезщетения“. В този смисъл е и ТЪЛКУВАТЕЛНО ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 2 ОТ 19.05.2015 Г. ПО ТЪЛК. Д. № 2/2014

Г., ОСК НА ГК НА ВКС И I И II КОЛЕГИЯ НА ВАС.

Според тълкувателно постановление по т. 1 по ТД 2/2014 г. на Общото събрание на колегиите на ВАС и Гражданската колегия на ВКС, видът на акта, определян според критериите в АПК /т.е. индивидуален, общ или нормативен/ не е определящ за това дали вредите от наказателните постановления да се търсят по реда на ЗОДОВ. ЗОДОВ е приложим за вреди от отменени наказателни постановления, тъй като нормата на чл. 1 от закона изобщо не поставя изисквания какъв да е отмененият акт, стига той да е незаконосъобразен, да е акт на държавен или общински орган и да е резултат от административна дейност. Налагането на административни наказания от органите на администрацията за извършени административни нарушения е санкционираща управленска дейност, израз на държавната наказателна репресия. Тя се определя като форма на административна (изпълнителна) дейност както въз основа на властническия метод на правно регулиране, прилаган от административнонаказващите органи, така и с оглед административната правосубектност на последните. Независимо, че наказателното постановление не е административен акт по смисъла на чл. 21, ал. 1 от АПК, определящо обстоятелство за правното основание на иска за обезщетение за вреди от незаконосъобразните наказателни постановления като такъв по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ е, че той е издаден от административен орган, представлява властнически акт на органите на администрацията, въпреки че поражда наказателноправни последици. Неговото издаване е резултат от изпълнение на нормативно възложени задължения, от упражняване на административна правосубектност, което по своето съдържание представлява изпълнение на административна дейност. Административната дейност е изпълнителна дейност и наред със съдебната и законодателната дейности, е основна проява на държавната власт. Дейността по налагане на административните наказания, свързана с издаване на наказателно постановление, както и извършените в нейните рамки действия или бездействия, се отличава от правозащитната дейност, вредите от която подлежат на обезщетение по реда на чл. 2 от ЗОДОВ, именно по упражнената от административните органи в този конкретен случай изпълнителна /административна/ функция в рамките на държавната власт. Административният характер на дейността по издаване на наказателните постановления, както и на действията или бездействията по налагане на административните наказания, при или по повод на която са причинени вреди на гражданите или юридическите лица, определя правното основание на иска за вреди от незаконосъобразните наказателни постановления, действия или бездействия като такова по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ. В този смисъл РЕШЕНИЕ № 6292 ОТ 01.06.2015 Г. ПО АДМ. Д. № 7294/2014 Г., III ОТД. НА ВАС, РЕШЕНИЕ № 6620 ОТ 04.06.2015 Г. ПО АДМ. Д. № 9199/2014 Г., III ОТД. НА ВАС и др.

Следователно налице е първата предпоставка за реализиране на отговорността по ЗОДОВ: отменен по съответния ред акт, приравнен на административен акт.

Налице е и втората предпоставка – причинени на ищеца имуществени вреди. Настоящият съдебен състав възприема тезата на ищеца, че са му причинени имуществени вреди, изразяващи се в разноси за процесуално представителство от адвокат, направени пред въззивната инстанция при обжалване на наказателното постановление. Доказано е заплащане на адвокатско възнаграждение за осъществено процесуално представителство на две инстанции, отразено в приложените договори за правна защита и съдействие. Тези плащания, след като са предизвикали имуществено

разместване в отрицателна посока за ищеца, представлява имуществена вреда за него. В производството по разглеждане на жалби срещу наказателни постановления по реда на чл.59 и сл. от ЗАНН, при субсидиарно прилагане на НПК, когато наказателното постановление е отменено, не се присъждат разноси в полза на нарушителя, както когато подсъдимият бъде оправдан в наказателното производство, не се присъждат разноси срещу държавата. След като липсва процесуална възможност да се упражни претенцията за разноси в административно-наказателното производство от лицето, санкционирано неоправдано с административно наказание, се налага извод, че направените от него разноси за правна помощ в хода на това производство, приключило с отмяна на наказателното постановление, представляват имуществена вреда, която не му е възстановена в рамките на това производство.

Налице е и причинно следствена връзка между претърпените вреди и отмененото наказателно постановление, с оглед на което е налице и основание по чл.1 и чл. 4 от ЗОДОВ да бъде ангажирана отговорността на държавата за претърпените от ищеца имуществени вреди. Причинна връзка е налице не само когато деянието причинява непосредствено вредата, а и когато създава условията, реалната възможност от увреждане и тази реална възможност е превърната в действителност по друга причина. В случая е налице именно такава връзка. Действително, съгласно чл. 25 от Закона за адвокатурата адвокатът представлява своя клиент въз основа на писмено пълномощно, като е длъжен да защитава правата и законните интереси на клиента си по най-добрия начин. Това, че заплатеното възнаграждение почива на договорно основание /чл.40, ал.2 от ЗА/ в случая представеният договор за правна защита и съдействие, който по своя характер е договор за поръчка, не разкъсва пряката причинна връзка. Договорът има за единствено свое фактическо основание процесуално представителство и защита при обжалване на посоченото по-горе наказателно постановление. Ангажирането на адвокат за правна защита при обжалване пред съда на наказателно постановление е израз на нормалната грижа на санкционираното лице за собствените му права и законни интереси, които то счита за накърнени, а възнаграждението за този адвокат е императивно дължимо на основание чл. 36 от Закона за адвокатурата, като същото следва да се уговори именно с договор. След като ищецът има право на адвокатска защита при оспорването на издадено срещу него наказателно постановление и същевременно дължи възнаграждение за нея, което следва да се уговори в договор, както и след като е платил дължимото, то той е разходвал средствата именно за да се защити по надлежния ред срещу незаконосъобразното наказателно постановление. Ако не беше издадено НП, което той счита за незаконосъобразно, нямаше да съществува и съдебното му оспорване, в рамките на което лицето може да упражни както намери за необходимо и ефективно правото си на защита, включително като натовари адвокат, на когото дължи възнаграждение. В този смисъл, самото наказателно постановление е необходимо условие за съществуване на договора за правна защита по делото, в което се оспорва това наказателно постановление и без което условие защита е невъзможна, най-малкото защото би била лишена от предмет. В тази строго каузална връзка следва да се отчита, че договорът за правна защита не е общ и абстрактен, а е пряка и непосредствена връзка именно и само с делото, по което е оспорено процесното наказателно постановление. Ето защо, няма как връзката между заплатения хонорар на адвоката за защита по това дело и отмененото като незаконосъобразно наказателно постановление, да не е причинно-следствена. Въпреки незадължителността на

осъществяваната защита по ЗАНН, платените средства за нея подлежат на възстановяване, защото правото на защита, включващо и адвокатска такава, е основно право, конституционно гарантирано - чл. 56 от Конституцията на РБ, което не може да се ограничава по никакъв начин, включително и под заплахата за невъзстановяване на заплатения адвокатски хонорар, въпреки успешен изход на делото за оспорвания, ползвал същата. В този смисъл е и ТЪЛКУВАТЕЛНО РЕШЕНИЕ № 1 ОТ 15.03.2017 Г. ПО ТЪЛК. Д. № 2/2016 Г., ОСС НА ВАС, I И II КОЛЕГИЯ. От приобщените нахд № 14277/2018 г. по описа на СРС и 378/19 г. на АССГ се установява, че жалбата срещу НП е подписана от адв. Т. и в съдебните заседания пред СРС и АССГ жалбоподателят е представляван и защитаван от адвокат. При тези факти безспорно се установява връзката между заплатеното адвокатско възнаграждение и проведеното производство по посочените дела в СРС и АССГ. Предвид това и при съобразяване с ТР № 1/15.03.2017 г. по т.д. № 2/2016 г. на ВАС, съдът приема, че ищецът е доказал, че настъпилите неблагоприятни последици в имуществената му сфера в размер на 300 лева, които са именно в резултат на обжалването на посоченото НП пред ПРС и производството пред АССГ. В този смисъл РЕШЕНИЕ № 14299 ОТ 23.11.2017 Г. ПО АДМ. Д. № 8662/2016 Г., III ОТД. НА ВАС РЕШЕНИЕ № 14722 ОТ 01.12.2017 Г. ПО АДМ. Д. № 9227/2016 Г., III ОТД. НА ВАС. Приемането на обратната теза, че направените разноски не подлежат на репарирание, ще доведе и до нарушение на чл.6, т. 2 и чл. 13 от ЕКЗПЧОС, доколкото ще препятства ефективното упражняване на правото на защита и правото на справедлив съдебен процес.

Съдът намира за доказани всички елементи на фактическия състав на предявения иск с правно основание чл.1, ал.1 ЗОДОВ за ангажиране отговорността на ответника за обезщетяване на претърпените от ищеца имуществени вреди в размер общо на 300 лева. Законна лихва не се претендира.

При този изход на спора и на основание чл. 10, ал. 3 ЗОДОВ, своевременно направеното искане на ищеца за присъждане на разноски е основателно и следва да бъде уважено за сумата от 10 лева държ. такса и 300 лева за адвокатско възнаграждение по настоящото дело, заплатени в брой като липсва възражение за прекомерност или общо в размер на 310 лева.

По изложените съображения, Административен съд София-град, Второ отделение, 33-и състав

РЕШИ:

ОСЪЖДА СТОЛИЧНА ДИРЕКЦИЯ „ПОЖАРНА БЕЗОПАСНОСТ И ЗАЩИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО“ при МВР, [населено място], представлявана от директора, ДА ЗАПЛАТИ на Т. Д. Г., ЕГН [ЕГН], от [населено място], обезщетение в размер на 300 /триста/ лева, представляващо имуществени вреди, претърпени вследствие на отменено наказателно постановление № 172/14.06.2018 г., издадено от директора на СТОЛИЧНА ДИРЕКЦИЯ „ПОЖАРНА БЕЗОПАСНОСТ И ЗАЩИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО“, [населено място];

ОСЪЖДА СТОЛИЧНА ДИРЕКЦИЯ „ПОЖАРНА БЕЗОПАСНОСТ И ЗАЩИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО“ при МВР, [населено място], представлявана от директора, представлявана от директора, ДА ЗАПЛАТИ на Т. Д. Г., ЕГН [ЕГН], от [населено място], сума в размер 310 /триста и десет/ лева, разноски за водене на делото.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: